

ДОСЛІДЖЕННЯ АНТРОПОМЕТРИЧНИХ ДАНИХ ДІВЧАТ- ПОУЛДЕНСЕРІВ 10–12 РОКІВ

**Маргарита Лавриненко, викладач, здобувач третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти**

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Вступ. Сучасний рівень розвитку спорту потребує цілеспрямованої організації підготовки спортсменів, удосконалення форм, засобів і методів навчально-тренувального процесу, а також ефективного відбору талановитих дітей та підлітків для формування резерву майбутніх висококваліфікованих спортсменів [1, 4].

Основною метою спортивної діяльності є досягнення найвищих результатів, можливих для кожного окремого спортсмена. Постійне зростання вимог і рівня змагальної діяльності, зокрема у поул спорті, потребує подальшого вдосконалення методів виявлення, оцінювання та розвитку індивідуальних можливостей спортсменок.

Розвиток сучасного поул спорту, як виду спортивно-естетичної діяльності, вимагає від спортсменок високого рівня фізичної підготовленості, гнучкості, сили, координаційних здібностей і відповідних морфологічних характеристик тіла. Антропометричні показники відіграють важливу роль у формуванні технічної майстерності спортсменок, оскільки саме будова тіла визначає ефективність виконання силових і акробатичних елементів на пілоні, а також естетичну виразність рухів [2,3].

Мета дослідження: визначити та проаналізувати антропометричні показники дівчат 10–12 років, які займаються поул спортом на етапі попередньої базової підготовки, та порівняти їх із середньовіковими нормативними значеннями.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань використовувалися загальноприйняті методи дослідження: аналіз і узагальнення науково-методичної літератури, антропометричні вимірювання (довжина тіла, маса тіла, обхват грудної клітки), методи математичної статистики з використанням критерію Шапіро–Уїлка.

У дослідженні взяли участь 40 дівчат від 10 до 12 років, які займаються поул спортом.

Результати дослідження та їх обговорення. У таблиці 1 представлено результати дослідження антропометричних показників дівчат 10–12 років (n=40), які займаються поул спортом на етапі попередньої базової підготовки, а також їх порівняння із середньовіковими нормативними значеннями. Для оцінки характеру розподілу даних застосовано критерій Шапіро–Уїлка.

Таблиця 1

Антропометричні показники дівчат - поулденсерів 10–12 років

Найменування показника	Результати досліджень (n = 40)	Шاپіро-Уїлка		Середні нормативні показники
	$\bar{X} \pm \sigma$	W	p	
Довжина тіла, см	143,4±0,84	0,96	0,123	145,5 ± 5,0
Маса тіла, кг	32,1±0,72	0,92	0,008	40,2 ± 4,3
Обхват грудної клітки, см	70,4±0,84	0,93	0,020	69,0 ± 3,1

Як свідчать наведені дані, антропометричні показники дівчат 10–12 років, які займаються поул спортом, перебувають у межах вікових нормативів фізичного розвитку [4].

Аналіз довжини тіла засвідчив, що середній показник у досліджуваній групі становить 143,4±0,84 см, що дещо нижче за середньовікові нормативні значення (145,5±5,0 см), проте перебуває в межах вікової варіабельності. Значення критерію Шاپіро–Уїлка (W=0,96; p=0,123) свідчить про відсутність статистично значущого відхилення від нормального розподілу, що дозволяє вважати вибірку однорідною за цим показником.

Середній показник маси тіла становив 32,1±0,72 кг, що є нижчим порівняно із середньовіковими нормативами (40,2±4,3 кг). Отримані результати можуть свідчити про більш низьку середню масу тіла у спортсменок даної спеціалізації, що потенційно пов'язано з особливостями спортивного відбору та специфікою рухової діяльності у поул спорті. Разом із тим за критерієм Шاپіро–Уїлка (W=0,92; p=0,008) встановлено статистично значуще відхилення розподілу від нормального, що вказує на певну неоднорідність групи за масою тіла.

Обхват грудної клітки у досліджуваних становив 70,4±0,84 см і практично відповідає нормативним значенням (69,0±3,1 см). Показник W = 0,93 (p=0,020) свідчить про статистично значуще відхилення від нормального розподілу, що може бути зумовлено індивідуальними особливостями соматичного розвитку спортсменок.

Висновки. Антропометричні показники дівчат-поулденсерів 10–12 років загалом перебувають у межах вікової норми, однак характеризуються зниженою масою тіла порівняно із середньостатистичними значеннями. Виявлені особливості можуть розглядатися як морфофункціональні передумови для виконання технічних елементів у поул спорті, де співвідношення маси тіла та силових можливостей відіграє важливу роль.

Список використаної літератури.

1. Гейтенко В. В., Пристинський, В. М., Зайцев, В. О. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту. Навчально-методичний посібник. Слов'янськ: вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 171 с.

2. Кожевникова А. С. Морфофункціональні особливості юних спортсменок. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15 :*

Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2021. № 4. С. 22–27.

3. Онищенко Л. В. Методика антропометричного контролю у спортивній підготовці. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2014. № 3. С. 13–17.

4. Про затвердження Критеріїв оцінки фізичного розвитку дітей шкільного віку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1694-13#Text> (дата звернення 17.13.2026)

5. Сергієнко Л. П. Спортивний відбір: теорія та практика у 2 кн. Кн. Теоретичні основи спортивного відбору: Підручник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2009. 672 с.